

Algemeen	
Onderwerp	Nazending en aangepast voorstel m.b.t. Invest-MRA en ROM Utrecht
Verspreiden	Nee
Contactpersoon	Anouk Pols
Eenheid	Sturing
E-mail	a.pols@regiogv.nl
Kenmerk	19.0015537
Datum	11 december 2019

Voorstel

- In te stemmen met de voorbereiding van een nieuw voorstel voor deelname aan Invest-MRA én ROM Utrecht op basis van de nieuwe stukken, de gewijzigde omstandigheden en de aangepaste financiering;
- Dit voorstel ter vaststelling te agenderen voor het eerstvolgende portefeuillehoudersoverleg van 28 februari 2020, waarbij op dat moment de college-standpunten bepaald zijn;
- Uiterlijk eind mei 2020 de raden het nieuw voorstel tot deelname te laten vaststellen inclusief de wijze van financiering.

Kernboodschap

Bijgaand vindt u de laatste versie van het ontwerpvoorstel m.b.t. Invest-MRA. Dit voorstel, dat een aantal aanpassingen bevat t.o.v. de eerdere stukken, is al ver gevorderd, maar nog steeds op een aantal punten in progressie. De aanpassingen hebben ook consequenties voor de wijze waarop gemeenten in de regio Gooi en Vechtstreek de fondsbijdrage en de exploitatiekosten willen financieren.

Afgelopen maandag, 9 december 2019, heeft binnen MRA verband een ambtelijk overleg met de financieel adviseurs van veel MRA-gemeenten en deelregio's plaatsgevonden, waarbij een aantal vragen is gesteld over het ontwerpvoorstel en het onderliggende rapport van KPMG, bijlage bij dit document. Deze vragen, en ook de schriftelijke vragen die de komende week nog door de deelregio's worden ingebracht, zullen schriftelijk beantwoord worden en op basis hiervan zal het document nog worden aangevuld. Beoogd wordt om de schriftelijke beantwoording en de voltooiing van het ontwerpvoorstel eind januari 2020 gereed te hebben.

Om deze reden wordt het ontwerpvoorstel tijdens het portefeuillehoudersoverleg Economie & Innovatie van 13 december a.s. besproken en niet vastgesteld (zoals in de oorspronkelijke stukken werd beoogd). Voor het eerstvolgende portefeuillehoudersoverleg van 28 februari a.s. zal een nieuw voorstel worden voorbereid.

Tijdens het portefeuillehoudersoverleg van 13 december a.s. zal tevens worden gesproken over het voorstel om zowel in Invest-MRA als in ROM Utrecht te participeren. Dit voorstel wordt opnieuw – ter bespreking – geagendeerd, omdat er gewijzigde omstandigheden zijn v.w.b. de financiering van de fondsen respectievelijk de exploitatiekosten van beide ontwikkelingen. Deze gewijzigde omstandigheden zullen ter vergadering nader worden toegelicht. De basis voor een eventuele deelname aan beide fondsen is ongewijzigd: het gaat om

- Deelname in de beide fondsen voor een bedrag van €2,5 miljoen voor de periode van tenminste 25 jaar en
- Een bijdrage aan de exploitatiekosten voor beide fondsen van €90.000 per fonds (i.e. voor €180.000 voor beide fondsen) op jaarbasis.

Aanleiding

De ambities op het gebied van duurzaamheid, energietransitie en circulaire economie zijn enorm. De uitdagingen in deze domeinen én de effecten bij aanpak van vraagstukken zijn grensoverschrijdend.

Gemeenten kunnen deze ambities niet alleen aanpakken, maar ook de schaal van de regio Gooi en Vechtstreek is hiervoor te klein. Daarnaast is het een uitdaging die in triple helix verband aangegaan moet worden, omdat ook het bedrijfsleven en de kennisinstellingen belangrijke spelers zijn bij het realiseren van deze doelstellingen. Een investeringsvehikel om deze uitdagingen aan te pakken is daarom onontbeerlijk.

Zowel de Metropoolregio Amsterdam als de regio Utrecht hebben ingespeeld op deze situatie en bereiden beiden een investeringsvehikel voor. Deze investeringsvehikels worden ook opgericht omdat met ingang van januari 2020 Invest-NL operationeel wordt. Deze 'rijksinvesteringsbank' reserveert 2,5 miljard euro voor de versnelling van de maatschappelijke transitie (o.m. energietransitie, circulaire economie, digitalisering, zorg). Om samen met deze rijksinvesteringsbank én met private partijen in projecten ter versnelling van de maatschappelijke transitie te investeren, moet een regio adequaat georganiseerd zijn en over een fonds ten behoeve van co-financiering – in de vorm van leningen – beschikken.

De investeringsvehikels Invest-MRA en ROM Utrecht verschillen in vorm, scope en in omvang van de te verstrekken leningen. In onderstaande vorm worden de verschillen en overeenkomsten uiteengezet. Hieruit blijkt duidelijk de complementariteit van beide vehikels.

Voor de reikwijdte van financiering geldt dat ROM Utrecht zich richt op projecten met een bijdrage tussen €250.000 en €2,5 miljoen; Invest-MRA op projecten met een bijdrage tussen de €2,5 en €5 miljoen. Op deze wijze ontstaat een 'financieringstrap', wanneer gemeenten er voor kiezen om in beide ontwikkelingen deel te nemen. Dit betekent dat er voor zowel relatief kleinere initiatieven als voor grotere initiatieven geleend kan worden.

Een ander wezenlijk verschil is het feit dat in ROM Utrecht ook Trade development wordt toegevoegd en dat het Ministerie van Economische Zaken alsmede de Universiteit van Utrecht en het Utrechts Medisch Centrum in ROM Utrecht participeren.

	Invest-MRA	ROM Utrecht
Vorm	Investeringsfonds Business Development	Ontwikkelingsmaatschappij bestaande uit Investeringsfonds Business Development (International) Trade development
Richt zich op	Energietransitie Circulaire Economie	Gezondheid, voeding en life-sciences Circulaire economie, energietransitie en water ICT, creatieve industrie en Media
Richt zich niet op	Subsidies Investerings van meer dan 49,9% in het project	Subsidies Investerings van meer dan 49,9% in het project
Beoogde deelnemers	Provincie Noord-Holland Gemeenten binnen provincie Noord-Holland plus de in MRA deelnemende gemeenten van Flevoland	Ministerie van EZ Provincie Utrecht Gemeenten binnen de provincie Utrecht en de Regio Gooi en Vechtstreek Universiteit van Utrecht Utrecht Medisch Centrum
Beoogd fondsvermogen	€ 100 miljoen	€ 50 miljoen
Reikwijdte financiering	€ 2,5 miljoen <-> € 5 miljoen	€ 250.000 <-> € 2,5 miljoen
Aandeelhouderschap	Naar rato van financiële deelname	Naar rato van financiële deelname
Rendement	Revolverend, uitkering van de nominale waarde van de inleg	Revolverend
Looptijd	25 jaar met 10 jaar investeren 15 jaar beheren	Geen einddatum, maar looptijd revolverend effect vergelijkbaar (10 jaar investeren en 20 jaar beheren); echterrendement stroomt terug in fonds; opbrengst voor gemeenten door verkoop aandelen
Exploitatiekosten	P.m. € 1,8 miljoen per jaar	P.m. € 4,6 miljoen per jaar

Doel

Deelname in beide investeringsvehikels wordt primair ingezet om een aantal belangrijke maatschappelijke transitie te versnellen. Invest-MRA richt zich hierbij op energietransitie en circulaire economie, ROM Utrecht heeft een bredere scope voor haar investeringskader en richt zich o.m. ook op digitalisering en zorg (zie ook bovenstaande tabel). Deze transitie worden nu onvoldoende tot stand gebracht, veelal omdat er sprake is van marktfalen. Als de gemeenten deze transitie daadwerkelijk willen realiseren, is bundeling van de krachten en de financiële middelen in een investeringsvehikel dat kan deelnemen in een PPS-constructie onontbeerlijk.

Daarnaast is economische ontwikkeling (ook in de regio Gooi en Vechtstreek) een secundair doel waarvoor deze investeringsvehikels worden ingezet. Voor dit secundaire doel lijkt ROM-Utrecht i.r.t. de bedrijvigheid in de regio Gooi en Vechtstreek meer passend dan Invest-MRA.

Argumenten

- De gemeenten in de regio hebben een hoog ambitieniveau op het gebied van o.m. energietransitie, circulaire economie, digitalisering en gezonde leefomgeving. Veel van de – in onder meer college-akkoorden – genoemde ambities overstijgen de gemeente-, regio- én provincie grenzen. De regio Gooi en Vechtstreek maakt onderdeel uit van de Metropoolregio Amsterdam en de provincie Noord-Holland. Daarnaast wordt in toenemende mate samengewerkt met de regio Utrecht. Met beide regio's zijn er duidelijke sociaal-economische banden. Om deze reden lijkt het logisch om in beide investeringsvehikels deel te nemen.
- Invest-MRA en ROM Utrecht zijn zeer complementair, zowel v.w.b. het investeringskader/de scope als voor wat betreft de omvang van de financiering. Hierdoor ontstaat ook voor ondernemers uit onze regio, waaronder relatief veel MKB-ers en scale-ups, de mogelijkheid om in initiatieven waaraan een van de investeringsvehikels leningen verstrekt, deel te nemen.

Kanttekeningen

Deelnemen in een investeringsfonds brengt risico's met zich mee. Hoewel in een aantal rapporten, waaronder het KPMG rapport dat is bijgevoegd bij het ontwerpvoorstel Invest-MRA, deze risico's zijn berekend, en hier een gunstige prognose uit voortkomt, kan nooit de garantie worden gegeven dat de fondsen bij einde looptijd nominaal revolverend zijn.

Bij de afweging om deel te nemen aan de fondsen moet dan ook niet alleen worden gekeken naar de mate waarin de lening nominaal revolverend terugkomt, maar ook naar het belang van de realisatie van de maatschappelijke transitie.

Financiën

De revolverendheid is gewijzigd in het ontwerp-voorstel van Invest-MRA. Hierdoor is er sprake van uitkering na 25 jaar en geen tussentijdse aflossing. Rekening houdend met een rekenrente van 1,25% komt de jaarlijkse rentelast voor de beide leningen tezamen voor de fondsvorming van €5 miljoen op €62.500 voor de gemeenten gezamenlijk. De exploitatielasten voor ROM en Invest-MRA gezamenlijk bedragen €180.000, waardoor de gezamenlijke kosten op basis hiervan jaarlijks €242.500 zijn, wat neerkomt op ongeveer €1/inwoner.

Na 25 jaar is er wél een risico dat er niet nominaal revolverend wordt uitgekeerd. Bij ROM Utrecht wordt er in principe van uitgegaan dat de revolverendheid leidt tot bedragen die teruggestort worden in het fonds. In het geval van de wens om na een bepaalde periode (bijvoorbeeld 25 jaar) de deelname in ROM Utrecht te beëindigen, zullen de aandelen in ROM Utrecht tegen de dan geldende waarde verkocht moeten worden. In beginsel leidt dat niet tot een groter of kleiner risico dan in de situatie van Invest-MRA, maar het is een andere constructie.

Uitvoering

N.v.t.

Bijlage(n)

- Ontwerpvoorstel Invest-MRA (8 november 2019 + toevoeging ontwerp-rapport d.d. 27 december); NB dit betreft een nieuwe versie t.o.v. het stuk dat eerder is toegezonden;
- Businessplan ROM Regio Utrecht d.d. 1 september 2019 (reeds eerder bij het PHO van 1 sept. jl. toegezonden)